7/4690 -3-
237

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI :B.02.0.006/01-2193 12 /10 /2001

KONU : 7/4690-11422 esas sayılı
Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ :25.09.2001 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-11575 sayılı yazınız.

Karaman Milletvekili Zeki ÜNAL'ın tarafımdan cevaplandırılmasını istediği 7/4690-11422/27206 esas sayılı soru önergesine ilişkin cevap ektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr.Yılmaz KARAKOYUNLU
Devlet Bakanı

EKLER:
EK- 1 (3 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

7/4690 -4-
238

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00 6573
KONU : Soru Önergesi

DEVLET BAKANLIĞINA
(Sn. Dr. Yılmaz KARAKOYUNLU)

İLGİ: 26.09.2001 tarih ve 2081 sayılı talimatınız.

Karaman Milletvekili Sayın Zeki ÜNAL tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na tevcih edilen, 7/4690 -11422 esas sayılı soru önergesinde yer alan sorular ve cevapları aşağıda sunulmuştur.

SORU 1- İş Bankası ile Aydın DOĞAN'ın özelleştirmeden ihalesini aldığı POAŞ'ın milyonlarca dolarlık ihale taksitlerini ödemediği doğru mudur? Doğru ise POAŞ'ın yenileme gerekçeli teşviki, hiçbir inceleme ve araştırmaya tabi tutulmaksızın nasıl çıkarılmıştır? Devlete bir kuruş borcu olmadan, yatırım yapmak üzere, teşvik talebinde bulunan bir kısım kurumlar için MİT soruşturması ve neticede reddedilmesi bu bağlamda bir çelişki değil midir?

CEVAP – Bilindiği üzere, Petrol Ofisi A.Ş.'deki (POAŞ) İdaremiz hisselerinin %51 oranındaki bölümünün blok satış yöntemiyle özelleştirilmesi amacıyla, 03.03.2000 tarihinde kamuya açık olarak yapılan ihale sonuçları, Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun (ÖYK) 21.04.2000 tarih ve 2000/37 sayılı kararıyla onaylanmıştır.

POAŞ'ın %51 oranındaki blok satışına yönelik Hisse Satış Sözleşmesi, 21.07.2000 tarihinde İdaremiz ile İş-Doğan Petrol Yatırımları A.Ş. Ortak Girişim Grubu (T.İş Bankası A.Ş.-Doğan Şirketler Grubu Holding A.Ş.) arasında imzalanmıştır.

İş-Doğan Petrol Yatırımları A.Ş.'nin POAŞ'ın ihale taksitlerini ödemediği iddiası doğru değildir. İş-Doğan Petrol Yatırımları A.Ş. satışa konu 1 milyar 260 milyon ABD Dolarının tamamını peşin olarak ödemiştir.

Ayrıca sözkonusu özelleştirme 1985 yılından bugüne kadar gerçekleştirilen en büyük blok satış ve peşin ödemedir.

SORU 2 – Devlet tarafından POAŞ'a % de kaç yatırım indirimi sağlanmıştır? Sağlanan bu teşvik sayesinde, POAŞ'ı alan kurumların karı ne olmuştur?

CEVAP – 1990 yılından beri POAŞ'da diğer kuruluşlar gibi çeşitli yatırım indirimlerinden faydalanmaktadır.

Şirketin 01.01.2001-30.06.2001 ara dönemine ait bağımsız denetim raporunda cari dönemde yararlanılacak yatırım indirimi toplam tutarı 1.7 Trilyon TL 'dır.

7/4690 -5-
239

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00
KONU : Soru Önergesi

SORU 3 – POAŞ'ın özelleştirme öncesi yıllık 70 trilyon net karından, 41 trilyon vergi verirken, özelleştirildikten sonra, 72 trilyon kar ettiği, ancak Devlete 33 trilyon TL. ödediği doğru mudur? Doğru ise, özelleştirmeden dolayı 8 trilyon az vergi ödenmesi hangi kritere göre yapılmıştır? Bu vergi indiriminde, Devletin verdiği %100'lük teşvik indiriminin bir etkisi var mıdır? Bu uygulama devleti zarara sokarak, özel kişi ve kurumlara rant sağlama anlamına gelmez mi?

CEVAP – Bilindiği üzere POAŞ'ın %51 oranındaki blok satışına yönelik Hisse Satış Sözleşmesi 21.07.2000 tarihinde imzalanmıştır.

Özelleştirme öncesinde 31.12.1999 tarihi itibariyle, POAŞ'ın net karı 70 Trilyon TL, ödenecek vergi ve yasal yükümlülükleri toplamı ise 41 Trilyon TL olarak gerçekleşmiştir.

POAŞ'ın %51 oranındaki hissesinin özelleştirilmesini takip eden dönemde ise, 31.12.2000 tarihi itibariyle Şirket net karı 73 Trilyon TL, ödenecek vergi ve yasal yükümlülükler toplamı ise 39 Trilyon TL olmuştur.

POAŞ'ın 19.07.2001 tarihinde yaptığı Olağanüstü Genel Kurul Toplatısında alınan karar doğrultusunda, brüt 62.5 Trilyon TL'lik kar paylarının ihtiyatlardan karşılanıp 20.07.2001 tarihinden itibaren dağıtılmaya başlanmasına karar verilmiştir. Bu çerçevede Şirkette kalan payımız oranında İdaremize 25.8 Trilyon TL temettü geliri sağlanmıştır.

SORU 4- Özelleştirme öncesi 3800 kişi çalıştıran POAŞ, bir yıllık süre içerisinde 2666 kişiyi işten çıkardığı doğru ise, bu şekilde gerçekleşen bir özelleştirme, ülkede işsizliği ve yoksulluğu artırarak, sosyal barışın ve refahın bozulmasını getirmeyecek midir? Bu konuda, özelleştirme öncesi ne gibi tedbirler alınmıştır? Alınan bu tedbirleri yeterli görüyor musunuz?

CEVAP – POAŞ'da özelleştirme öncesinde 21.07.2000 tarihi itibari ile, 2.099'u işçi, 1.739'u sözleşmeli olmak üzere toplam 3.838 kişi çalışmaktaydı. Özelleştirme uygulamalarını düzenleyen 4046 sayılı Kanunun kuruluşlardaki personelin nakline ilişkin 22. Maddesi çerçevesinde 1.611 kişinin herhangi bir hak kaybı olmadan diğer kamu kurum ve kuruluşlarına nakilleri yapılmıştır. 1.491 kişi işten çıkarılmıştır. Ancak bu kişilere tüm yasal hakları ödenmiştir.

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00
KONU : Soru Önergesi

-3-

SORU 5 – Türkiye petrol sanayiinde, tekelleşme sürecinin başlatıldığı fikrine katılıyormusunuz? Katılmıyor iseniz, POAŞ yönetiminin, petrol rafineri ve taşıma faaliyetleri kontrolünü el altına alarak, tekelleşip piyasadaki tüm mal ve hizmet fiyatlarını artıracağı iddiaları doğru mudur? Doğru ise, bu duruma karşı Bakanlık olarak ne tür tedbir almayı düşünüyorsunuz?

CEVAP – Türkiye petrol sanayiinde, bir tekelleşme sürecinin başladığı görüşüne katılmak mümkün değildir. POAŞ'ın petrol rafinaj faaliyeti yoktur, taşıma faaliyetinde de bir kontrolü bulunmamaktadır. Dolayısı ile, POAŞ'ın bu sektörde kontrolü el altına alması ve tekelleşmesinden bahsetmek mümkün değildir. POAŞ bir akaryakıt dağıtım şirketi olarak çalışmalarını sürdürmektedir.

Diğer taraftan, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkındaki Kanun ile Rekabet Kurumu, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yapma yetkisine sahiptir.

Bilgilerinize arz ederim.

Haluk BÜYÜKBAŞ
Başkan V.